

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.310/2024/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. április 4. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. június 12. napján kihirdetett 15.B.235/2023/142. számú ítéletét Terhelt21 XXI. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Az e vádlott terhén értékelt egyéb bűncselekmények minősítésének érintetlenül hagyása mellett 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bünteténél a jogszabályi hivatkozást a Btk. 396. § (2) bekezdés a) pont mellett a törvényhely (1) bekezdés a) pontjával is kiegészíti, s e bűncselekményt további 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] is minősíti.

A Terhelt21 XXI. r. vádlottal kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) évre, a végrehajtás felfüggesztésének próbaidejét 1 (egy) év 6 (hat) hónapra mérsékli, a pénzbüntetést mellőzi.

Emellett Terhelt21 XXI. r. vádlottat előzetes mentesítésben részesíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt21 XXI. r. vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy a vádlottat helyesen a foglalkozástól eltiltásra is ítéltnek tekinti, a lakcímeként szereplő cím a tartózkodási helye, míg állandó lakóhelye: lakcím11, telefonszáma: telefonszám22.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék – a XX. r. és XXI. r. terhelt beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának előkészítő ülésen történt elfogadását követően – a 2024. június 12. napján tartott előkészítő ülésen meghozott és kihirdetett 15.B.235/2023/142. számú ítéletében a fellebbezéssel érintett Terhelt21 XXI. r.vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli költségvetési csalás bűntettében mint bűnsegédet [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont], 1 rendbeli költségvetési csalás bűntettében mint bűnsegédet [Btk. 396. § (2) bekezdés a) pont] valamint 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében mint bűnsegédet [Btk. 345. §]; s ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatú – végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre, 200 napi tétel – napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre ítélte, valamint 2 évre eltiltotta a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője illetve felügyelőbizottságának tagja, egyéni cég tagja vagy egyéni vállalkozói foglakozástól, emellett 110.000 forint erejéig vele szemben vagyonek Kobzást rendelt el. A végrehajtás elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, s kötelezte XXI. r. vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költségből 50.200 forint megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen Terhelt21 XXI. r. vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Ugyanakkor Terhelt20 XX. r. terhelt vonatkozásában az elsőfokú ítélet – perorvoslati támadás hiányában – 2024. június 12. napján jogerőre emelkedett.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.609/2024/9. számú átiratában kifejtette, hogy a törvényszék lényegében a perrendi szabályokkal összhangban folytatta le az eljárást, hatályon kívül helyezést eredményező abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett. Utalt azonban arra, hogy Terhelt21 XXI. r. vádlott – bár részletes vallomást nem tett – de a 2024. június 4-i vallomáson akként nyilatkozott, hogy beismeri a bűncselekmények elkövetését, melyet a 2024. június 12-i előkészítő ülésen fenntartott, s bár Terhelt21 emellett a 2024. június 4-i előkészítő ülésen csak „a tárgyaláson való jelenlét jogáról” mondott le, melyet a folytatólagos előkészítő ülésen megismételt, ez azonban álláspontja szerint nem tette törvénysértővé a beismerő nyilatkozat elfogadását. Mivel a XXI. r. vádlottal közölt figyelmeztetés megfelelt a Be. 504. § (1) bekezdésében foglalt a tárgyaláshoz való jogról történő lemondással kapcsolatos rendelkezéseknek, az ezzel kapcsolatos terhelti nyilatkozat nyilvánvalóan pontatlanul megfogalmazva került jegyzőkönyvezésre. Észlelte még a XXI. r.vádlott kihallgatása kapcsán azt, hogy őt a törvényszék nem nyilatkoztatta a Be. 184. § (2) bekezdésében foglaltakról (személyi adatairól), mely lényeges hatással nem volt az eljárásra, de az időközben bekövetkezett változások megállapítása érdekében nyilvános ülés keretében ezen adatokra XXI. r. vádlott meghallgatását indítványozta.

[5] A bűnösségre vont következtetést, a jogi minősítést törvényesnek tartotta.

[6] A büntetéskiszabási körülményeket érintően egyetértett az elsőfokú ítéletben írtakkal, s nem látott lehetőséget a büntetés enyhítésére sem. E körben hiányolta a foglalkozástól eltiltás és vagyonelkobzás tárgyában az elsőbírői indokolást, az a másodfokú bíróság által pótolandó. Kiemelte még, hogy az elsőfokú ítéletben részletesen felsorolt szempontokat figyelembe véve osztotta az előzetes mentesítés mellőzésének érveit.

[7] Összességében tehát arra tett indítványt, hogy az ítéltábla Terhelt21 XXI. r. vádlottat a személyazonosító és a vele kapcsolattartást biztosító adataiban bekövetkezett változás megállapítása érdekében hallgassa meg, ezt követően a törvényszék ítéletét – fenti kiegészítést követően – hagyja helyben.

[8] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a Terhelt21 XXI. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés, próbaidő tartamának és a pénzbüntetés mértékének csökkentését, emellett védence előzetes mentesítésben részesítését indítványozta. E körben utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság szerint nem kellő súllyal vette figyelembe a XXI. r. vádlott bűntetlen előéletét, két kiskorú gyerekes állapotát, beismerését, megbánását, az 5 évet meghaladó időmúlást, a védence terhére nem róható eljárás elhúzódását, s ezért a kiszabott joghátrány inkább megtorló jellegű. Ezzel összefüggésben főként arra hivatkozott, hogy XXI. r. terhelt speciális végzettségű, azonban a végzettségének megfelelő munkáját előzetes mentesítés hiányában elvesztené, s ezzel saját és családja megélhetését is veszélybe sodorná. Márpedig a büntetés célja álláspontja szerint nem lehet ez, esélyt kell adni a bűncselekmény elkövetését elismerő, azt megbánó, azóta törvénytisztelő vádlott számára, hogy a társadalom hasznos tagja legyen, családját eltartsa.

[9] A nyilvános ülésen Terhelt21 XXI.r. vádlott személyi adatainak egyeztetését követően a védő perbeszédét az írásbeli beadványával egyező tartalommal terjesztette elő.

[10] A fellebbezések alaposak.

[11] Az ítéltábla a XXI. r. vádlotti és védői fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) és (9) bekezdése értelmében csak a fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában, a jogorvoslattal támadható részében bírálta felül, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt21 XXI. r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, így a fellebbezés a bűnösség megállapítása és a váddal egyező tényállás (és minősítés) miatt a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontja értelmében törvényben kizárt, valamint, hogy a védelem kizárólag a kiszabott büntetés mértékét sérelmezte [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont].

[12] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a korlátozott felülbírálat kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések

vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére, és a bűncselekmény minősítésére is.

[13] Ezen túlmenően az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is.

[14] Ennek eredményeképpen az ítéltábla megállapította, hogy a büntetőeljárás megszüntetésének Be. 567. § (1) és (2) bekezdésében írt okai nem állnak fenn [Be. 607. § (1) bekezdés], továbbá, hogy a törvényszék a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt abszolút, illetőleg a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti relatív, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabályt nem sértett.

[15] Ugyanakkor a fellebbviteli főügyészségi átirat alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt21 XXI. r. vádlottat a Be. 184. § (2) bekezdésében írt személyes adataira nem nyilatkoztatta, illetve ennek hiányában a Be. 522. § (5) bekezdésben írt adategyeztetés megtörténtének és az esetleges változások vagy a változás hiánya megállapításának sincs az előkészítő ülés jegyzőkönyvében nyoma.

[16] A XXI. r. vádlott figyelmeztetése hiánytalanul megtörtént, a beismerő és tárgyalásról lemondó nyilatkozatának elfogadására a Be. 504. § (2) bekezdésben írt törvényi feltételekkel került sor, és az e törvényhely (3) bekezdésével összhangban állt annak ellenére, hogy a fellebbviteli főügyészségi átirat arra is helytállóan utalt, hogy a 2024. június 4. napján tartott előkészítő ülésről készült jegyzőkönyvben Terhelt21 XXI. r. vádlottnál az a nyilatkozat szerepelt, hogy „szeretnék beismerni és lemondani a tárgyaláson való jelenlét jogáról”, s ezt tartotta fenn illetve ismételte meg a 2024. június 12. napján tartott előkészítő ülésen. Az ítéltábla ugyanis egyetértett azzal, hogy annak beismeréssel egyidejű közlése, az előtte közölt figyelmeztetés, valamint az utóbb elhangzottak és az elsőfokú ítélet szóbeli indokolásában feltüntetett ugyanazon hibás jogi terminológia tükrében nem kérdéses, hogy e lemondó nyilatkozat valójában a tárgyalás jogára (és nem a tárgyalási jelenlét jogára) vonatkozott, azaz Terhelt21 XXI. r. vádlott – a jegyzőkönyv hibás megfogalmazása ellenére – ténylegesen a tárgyaláshoz való jogáról, és nem a tárgyalási jelenlét jogáról mondott le.

[17] Az elsőfokú bíróság a Be. 562. § (2) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve röviden indokolta határozatát. Az ennek megfelelően szerkesztett ítélet a Be. 561. § (3) bekezdés a) - c) pontjában, valamint a Be. 564. § (4) bekezdésében meghatározott kötelező elemeket tartalmazza, ugyanakkor a Be. 561. § (3) bekezdés e) pontjában írtak, a „a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmény minősítése” az indokolásból hiányzott, azt a másodfokú bíróságnak kellett pótolnia.

[18] Az elsőfokú ítélet a Be. 561. § (3) bekezdés a) és b) pontja értelmében részletezte a vádra utalást, és a XXI. r. vádlott személyi körülményeit, előéleti adatait.

[19] Előbbi azonban pontatlanul rögzítette a törvényszék, elkerülte ugyanis a figyelmét, hogy a Terhelt21 XXI. r. vádlott terhére rótt bűncselekmények minősítése a vádirat 344. oldal alján túl a 345. oldal tetején folytatódott, s ennek értelmében az ügyészség a terheltet az elsőfokú ítéletben írtakon túl további 1 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásával is vádolta (vádirat 14. pontja, mely az elsőfokú ítéleti tényállás 4. pontjának felel meg). Ez azt jelenti, hogy az elsőfokú ítéletben szereplő minősítés a vádirati minősítéssel teljes egészében nem egyezik, melyet az elsőfokú bíróság a tényállás és a jogi minősítés megfeleltetésének elmaradása miatt nem észlelt, s így a fellebbezés bejelentése ez okból nem lett volna kizárt.

[20] Miután azonban az ügyészség a vádirat nyilvánvaló ismeretében nem jelentett be fellebbezést, míg a XXI.r. vádlott és védője pusztán a joghátrányt sérelmezték, ez a korlátozott felülbírálat akadályát nem jelenthette.

[21] Az elsőfokú bíróság – az XXI. r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata alapján megállapított és a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja, illetőleg Be. 606. § (3) bekezdése szerint irányadó tényállásból, melynek megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgál(hat)ta – az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt21 XXI. r. vádlott bűnösségére. Az elsőfokú ítélet III. pont alatti első bekezdése tehát – lefolytatott bizonyítás hiányában – nem helytálló, a rögzített, váddal egyező tényállás ugyanis a XXI. r.vádlott beismerő nyilatkozatán alapul, s a törvényszék kizárólag annak elfogadásakor vizsgálhatta a beismerő nyilatkozat ügyiratok tartalmának való megfelelését.

[22] Az ítéltábla emellett azt is észlelte, hogy az elsőfokú ítélet 36. oldal 5. bekezdése Terhelt21 készpénzfelvételei időpontjait érintően elírást tartalmaz, ezért a tévesen (pontosabban nem XXI. r. terhelt cselekvőségénél) feltüntetett 2019. november és decemberi megjelölést a 2020. február és március időpontokkal helyettesíti a Be. 453. § (6) bekezdése alapján.

[23] Megjegyzendő még, miszerint amellett, hogy a bíróság által rögzített tényállás szükségtelenül tartalmazta a nem a XXI. r. terhelt részvételével működő bünszervezet felépítését, nem helyeselhető az sem, hogy az elsőfokú bíróság más terhelteket kizárólag „Terhelt21 XXI. r. vádlott társa” megnevezéssel illetett, miután ez a nagyszámú elkövető részvételével megvalósított cselekmény(ek) értelmezését is rendkívül megnehezítette. S nem utolsósorban az ekként megfogalmazott tényállásból a költségvetést károsító bűncselekmény(ek) minősítése (rendbelisége) sem követhető, nem tűnik ugyanis ki, hogy Terhelt21 XXI. r. vádlott bűnsegédi magatartását azonos vagy eltérő tettesek alapcselekményéhez kapcsolódva fejtette ki. (Márpedig a tettesi magatartások (és az ahhoz fűződő bűnsegély) egységet alkot függetlenül attól, hogy annak kifejtésére eltérő adóalany gazdasági társaságok vonatkozásában került sor.) Ezért a másodfokú bíróság az ítéleti tényállás alapjául szolgáló (és azzal szükségszerűen egyezőnek tekintendő) vádirati tényállás alapul vételével rögzítette, hogy Terhelt21 XXI. r. vádlott a tényállás 2. pontja (vádirati tényállás 7. pontja) tekintetében a XXIX. r. terhelt tettesi alapcselekményéhez, a tényállás 3. pontját illetően (vádirat 12. pontja) a XXXV. r. vádlott tettesi alapcselekményéhez, míg a tényállás 4. pontjának végén (vádirati tényállás 14. pontja) azt, hogy a XXXVII. r. vádlott tettesi alapcselekményéhez nyújtott segítséget, s hogy utóbbi terheltek vonatkozásában az eljárás még folyamatban van.

[24] A cselekmények minősítése azonban kisebb korrekcióra szorult. Mindenekelőtt szükséges megjegyezni, hogy ellbíráláskori kedvezőbb rendelkezés hiányában az elsőfokú bíróság – helyesen – a Btk. 2. §-a értelmében főszabályként irányadó elkövetéskori büntető törvényt alkalmazta. Erre azért szükséges kitérni, mert a 2021. január 1. napjától a nagyobb vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást a Btk. 396. §-a az (1) bekezdésében (alap esetben), s nem a (2) bekezdés a) pontja szerinti minősített esetben szabályozza.

[25] A költségvetést károsító bűncselekmények minősítése törvényes volt azzal a kiegészítéssel, hogy az elkövetési magatartás jogszabályhelyét, azaz a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontját valamennyi költségvetést károsító bűncselekménynél szükséges volt feltüntetni. A törvényszék helytállóan járt el akkor is, amikor az eltérő tettesi magatartáshoz kapcsolódó részesi cselekményeket külön bűncselekményként minősítette.

[26] Figyelemmel arra, hogy a XXI. r. vádlott e körben rögzített tényleges cselekvősege rövid időre korlátozódott (2020. február, március), mely alatt tudata nem feltétlenül fogta át a tettesi magatartások üzletszerű elkövetését, s emellett, az e két hónapban a készpénzfelvételek ellentételezéseként kapott összességében is bagatell összeg folytán, rendszeres haszonszerzési célzat nála sem volt kétséget kizáróan igazolható, a másodfokú bíróság egyetértett az üzletszerűség mint minősítő körülmény (csakúgy mint a bűnszövetségben elkövetés) megállapításának mellőzésével.

[27] A tényállás 2. és 3. pontjával összefüggésben a közbizalom elleni bűncselekmények, azaz a hamis magánokirat felhasználása vétségének rendbelisége az adójogviszonyok számához igazodott, s a terhelt két bevallási időszakban (bevallás benyújtásában) való bűnsegédi közreműködését helytállóan foglalta az elsőfokú bíróság a Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében a folytatólágosság törvényi egységébe.

[28] A tényállás 4. pontja tekintetében Terhelt21 XXI. r. vádlott cselekvősege (bankszámláról készpénzfelvétele) egy bevallási időszakot érintett, s e magatartása (ahogy a másik két tényállási pont esetében is) a költségvetést károsító cselekményhez nyújtott bűnsegély mellett a hamis magánokirat (azaz a valótlan tartalmú adóbevallás) felhasználásában (benyújtásában) való bűnsegédi bűnrészességgént is értékelendő.

[29] S ekként – miután büntethetőséget megszüntető ok (elévülés) a bevallás benyújtásának időpontjára nem következett be – a költségvetési csalás büntetével alaki halmazatban álló Btk. 345. §-a szerinti hamis magánokirat felhasználása vétségének megállapítása (ahogy azt a vádirati minősítés is tartalmazta) nem lett volna mellőzhető.

[30] Ezért a másodfokú bíróság a tényállás 4. pontjával (vádirati tényállás 14. pont) összefüggésben Terhelt21 XXI. r. vádlott bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetéként [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] értékelt cselekményét a Btk. 345. §-a szerinti hamis magánokirat felhasználása vétségének is minősítette, melyet a Btk. 14. § (2) bekezdése értelmében bűnsegédként valósított meg.

[31] Utalni kell még egyrészt arra, hogy a Be. 606. § (3) bekezdés szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint *a vádirati minősítéssel egyező* minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye. Ebből adódóan még a váddal egyező minősítés mellett sem volna természetesen kizárt a minősítésmódosítás, a jelen ügyben azonban a vádirati minősítéssel való egyezés eleve nem volt adott, a megváltoztatás lehetősége e rendelkezésből egyértelműen következik, és az ennél fogva valójában az általános szabályokon [Be. 590.§ (5) bekezdés c) pontja és a 606.§ (1) bekezdése] alapult.

[32] Másrészt, miután jelen esetben az alaki halmazatban lévő, egyik vád tárgyává tett cselekmény eltérő minősítést jelentette csupán, azaz azt, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint pusztán egy rendbeli bűncselekmény a másodfokú bíróság megítélése szerint 2 rendbeli bűncselekményt valósított meg, a másodfellebbezés lehetősége nem nyílt meg (EBD.2012.B.15., BH.2013.298.).

[33] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket a törvényszék túlnyomórészt feltárta, azok kisebb pontosítást, kiegészítést igényeltek csak.

[34] Így a vádlott terhére szól a költségvetést károsító cselekmények rendkívüli, Budapestre fokozottan koncentrálódó köztudomású elszaporodottsága. Ellenben további enyhítő tényező a megbánás mellett az, hogy az előkészítő ülésen beismerte bűnösségét, így vele szemben az eljárást sommásan tudta lefolytatni a törvényszék, ahogy az is, hogy a súlyosabb (költségvetést károsító) bűncselekmények esetében a XXI. r. vádlott közreműködésével okozott vagyoni hátrány a minősítést megalapozó jelentős érték alsó határát nem sokkal haladta meg; s a javára szól a terhére rótt bűncselekmények elévülési idejét elérő időmúlás is.

[35] Az így pontosított bűnösségi körülmények alapján, azokat a cselekmény tárgyi súlyával is összevetve, az elsőfokú bíróság helyesen, a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával szabott ki a XXI. r. vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést.

[36] A másodfokú bíróság azonban az enyhítő tényezők körének jelentősebb bővülésére, azok rendkívüli nyomatékára figyelemmel úgy találta, hogy bár az elszaporodottságában is kifejezésre jutó tárgyi súly miatt az általános megelőzés érvényesülése érdekében enyhítő szakasz alkalmazásának nincs helye, a büntetési tételkeret alsó határát meghaladó szabadságvesztés kiszabása sem indokolt, ezért annak tartamát 1 évre mérsékelte.

[37] A nyomatékos enyhítő tényezők, s főként a terhelt büntetlen előélete, beismerése és az időmúlás okán (melynek nyomatékát az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt

idő is tovább növelte) látott lehetőséget a végrehajtás próbaidejének 1 év 6 hónapra történő leszállítására is.

[38] Helytállóan, az alkalmazott jogszabályt pontosan megjelölve rendelkezett a törvényszék a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[39] Miután a XXI. r. vádlott részben gazdasági társaság vezető tisztségviselői (ügyvezetői) pozíciójának felhasználásával követte a terhére rótt cselekményeket, a büntetési célok érvényesülése érdekében a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabásáról mind nemét, mind pedig a Btk. 53. § (2) bekezdésében írt keretek között meghatározott tartamát tekintve az elsőfokú bíróság törvényesen döntött, csak annak megfogalmazása volt helytelen. A bíróság ugyanis nem „eltiltja”, hanem eltiltásra ítéli a vádlottat, ezt a döntés érdemét nem érintve helyesbítette az ítéltábla.

[40] Ellenben nem értett egyet a pénzbüntetés kiszabásával. A pénzbüntetés kötelező, Btk. 50. § (2) bekezdésben írt alkalmazási feltétele a cselekmény haszonszerzés végett történő elkövetésén, a határozott tartamú szabadságvesztésre ítélesen túl az, hogy a terhelt megfelelő jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezzen. A megfelelő jövedelem vagy vagyon azonban nem eredményezheti konkrét összeg meghatározását, s nem jelenti azt sem, hogy minden rendszeres jövedelemmel rendelkező személynél e feltétel automatikusan teljesül. A büntetési célok és büntetéskiszabási elvek szem előtt tartásával minden esetben az elkövető személyi, egzisztenciális körülményeinek alapos vizsgálatával kell abban állást foglalni, hogy olyan megfelelő jövedelem vagy vagyon rendelkezésére áll-e, mely a pénzbüntetés kiszabását – a saját vagy tőle függő személyek létfenntartásának veszélyeztetése nélkül – lehetővé teszi. S ilyennek Terhelt21 XXI. r. vádlott 360.000 forintos havi jövedelme, melyből lakhatásán (bérleti díj és rezsi, költsége kb. 160.000 forint) kívül két kiskorú gyereke tartásához is hozzá kell járulnia, s melyen túl egyéb vagyonnal nem rendelkezik, az ítéltábla álláspontja szerint nem tekinthető, ezért a pénzbüntetést mellőzte.

[41] Az elsőfokú bíróság Terhelt21 XXI. r. terhelttel szemben a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 75. § a) pontja alapján törvényesen alkalmazott pénzösszegben kifejezett vagyonelkobzás intézkedést azon összeg erejéig, melyet cselekvősége (készpénzfelvétel) ellentételezéseként terhelt társától/társaitól kapott.

[42] Emellett – szemben a törvényszékkel – az ítéltábla a Btk. 102. § (1) bekezdése értelmében Terhelt21 XXI. r. vádlottat érdemesnek találta az előzetes mentesítésre nevezett büntetlen előélete, a cselekmény elkövetése óta tanúsított kifogástalan életvezetése, beismerése, megbánása, bűnsegédi magatartása okán. A XXI. r. vádlott terhére rótt bűncselekmények elkövetési ideje a többszörös halmazat ellenére is mindösszesen csak két hónapot ölelt fel, emellett bűnsegédi közreműködése ezen elkövetői pozíción belül is csekélyebb mértékű, s az okozott vagyoni hátrány is a minősítést megalapozó érték alsó határához esik közel. Így önmagában a költségvetést károsító bűncselekmények kétségtelenül

elszaporodott volna a konkrét tények mellett Terhelt21 XXI. r. vádlott előzetes mentesítésre érdemességét nem zárja ki. S a személyi körülményeknél szükségszerűen nem lehet figyelmen kívül hagyni az előzetes mentesítés illetőleg elmaradásának következményeit, azt, hogy az azóta kifogástalan életvezetésű terhelt munkáját, s a végzettségének megfelelő elhelyezkedés lehetőségét is elveszítené.

[43] A bűnügyi költségre vonatkozó döntés a pontosan felhívott jogszabályi rendelkezéssel összhangban állt.

[44] Így összességében az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt21 XXI. r. vádlott tekintetében a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta azzal, hogy rögzítette állandó lakóhelyét és azt, hogy a lakcímeként megjelölt cím a tartózkodási helye, valamint helyesbítette telefonos elérhetőségét.

[45] A fellebbezés eredményessége okán a másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megfizetése alól a Be. 613. § (2) bekezdése értelmében Terhelt21 XXI. r. vádlottat mentesítette, s megállapította, hogy e költséget az állam viseli.

Budapest, 2025. április 4.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

dr. Raczkó Katalin s. k.,

dr. Ignácz György s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 15.B.235/2023/142. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.310/2024/7. számú ítéletében írt változtatással Terhelt21 XXI. r. vádlott tekintetében 2025. április 4. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. április 4.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.

a tanács elnöke

